

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060202

DOM
2013-09-05
Stockholm

Mål nr
F 7108-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-07-09 i mål F 137-11,
se bilaga

KLAGANDE

1. S S

2. L S

MOTPARTER

1. T R

2. H R

3. C R

4. A A

5. B-M A

6. S B

7. S K

8. B K

9. S K

Dok.Id 1082624

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

Ombud för 6-9: T Ma och A H-H

10. A-K D

11. K H

SAKEN

Anläggningsförrättning berörande X m.fl. i Ekerö kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom endast på följande sätt.

Lantmäteriets beslut från den 4 november 2010, ärende nr AB09500, undanröjs även såvitt avser beslutet om fördelning av förrättningskostnader. Förrättningen återförvisas till Lantmäteriet för förnyad handläggning även i denna del.

2. S Ss yrkande om ersättning av Lantmäteriet för rättegångskostnader avvisas.
 3. S Ss och L Ss yrkande om ersättning för rättegångskostnader vid mark- och miljödomstolen avvisas.
 4. B K, S K, S K och S B ska solidariskt ersätta S S och L S för deras rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen med 10 000 kr till var och en av dem. På beloppet ska utgå ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.
-

BAKGRUND

Sedan mark- och miljödomstolen upphävt Lantmäteriets beslut i fråga om inrättande av gemensamhetsanläggningarna Y, tillträde och ersättning samt återförvisat förrättningen till Lantmäteriet i dessa delar fann sig domstolen vara oförmådd att genom den överklagade domen pröva Lantmäteriets beslut om fördelning av förrättningskostnader.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S S och **Lz S** har, som det får uppfattas att de slutligt bestämt sin talan, i första hand yrkat att även Lantmäteriets beslut om fördelning av förrättningskostnader undanröjs och att förrättningen visas åter till Lantmäteriet även i den delen.

S S har, för det fall återförvisning inte sker, yrkat att hon befrias från skyldigheten att betala förrättningskostnader avseende Y, att hennes arrendator befrias från betalningsansvar, att förrättningskostnaden sätts ned, att motparterna förpliktas ersätta henne för rättegångskostnad vid mark- och miljödomstolen samt att även Lantmäteriet i egenskap av motpart åläggs att ersätta henne för rättegångskostnader vid mark- och miljödomstolen och förvaltningsrätten.

L S har, för det fall återförvisning inte sker och som det får förstås yrkat att Mark- och miljööverdomstolen befriar honom från skyldigheten att betala förrättningskostnader eller i vart fall sätter ned beloppet. Han har vidare yrkat ersättning för rättegångskostnader vid mark- och miljödomstolen.

B K, S K, S K och S B

har, som de slutligt bestämt sin talan, medgett att beslutet i fråga om fördelning av förrättningskostnader undanröjs och att förrättningen återförvisas till Lantmäteriet även i den delen. För det fall återförvisning inte sker har de bestritt ändring av mark- och miljödomstolens dom.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Mark- och miljööverdomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Parterna har utförligt argumenterat i frågan om fördelningen av förrättningskostnader och storleken på dessa.

Mark- och miljööverdomstolen prövar först om frågan om fördelning av förrättningskostnaderna borde ha prövats av mark- och miljödomstolen sedan förrättningen i övrigt återförvisats till Lantmäteriet. Det saknas anledning att dessförinnan inhämta yttrande från Lantmäteriet angående kostnadernas fördelning.

Förrättningen har som nämnts av mark- och miljödomstolen återförvisats till Lantmäteriet i fråga om anläggnings-, tillträdes- och ersättningsbeslut. Frågan om fördelning av förrättningskostnader bör prövas i samband med prövningen i sak och ett beslut om kostnadsfördelning kan i princip överklagas endast sedan förrättningen avslutats. Då förrättningen ännu inte avslutats ska prövningen av kostnadsfördelningen anstå. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras på så sätt att även beslutet om kostnadsfördelning undanröjs och förrättningen visas åter även i den delen.

Vid denna bedömning gör Mark- och miljööverdomstolen ingen prövning av förrättningskostnadernas fördelning men vill anmärka följande.

Enligt 29 § första stycket anläggningslagen (1973:1149) ska förrättningskostnaderna fördelas efter vad som är skäligt mellan ägarna till de fastigheter som ska delta i den anläggning, som anläggningsbeslutet avser. Av bestämmelsens fjärde stycke framgår att 2 kap. 6 § fastighetsbildningslagen (1970:988) tillämpas i övrigt på förrättning enligt anläggningslagen. Hänvisningen innebär att fastighetsbildningslagen ska tillämpas endast i den mån en viss fråga inte regleras i anläggningslagen. Eftersom bestämmelsens första stycke uttryckligen reglerar vilka som kan åläggas ansvar för förrättnings-

kostnader torde fastighetsbildningslagens bestämmelser i den frågan inte vara tillämpliga.

Lantmäteriet är inte part i målet och kan inte åläggas ansvar för rättegångskostnader. S Ss yrkande i denna del ska avvisas.

S S har först i Mark- och miljööverdomstolen framställt yrkande om ersättning för rättegångskostnader vid mark- och miljödomstolen. L S har där i vart fall inte framställt något preciserat yrkande. Då yrkandena inte framställdes under handläggningen i mark- och miljödomstolen ska de avvisas.

Eftersom förrättningen återförvisas till Lantmäteriet har Mark- och miljööverdomstolen att ta ställning till frågan om rättegångskostnader här.

S S och L S får på grund av återförvisningen anses som vinnande i Mark- och miljööverdomstolen. De bör tillerkännas skälig ersättning för sina rättegångskostnader här. Mark- och miljööverdomstolen finner att 10 000 kr utgör skälig ersättning till var och en av dem och ska betalas av B K, S K, S K och S B.

Övriga sakägare har inte alls deltagit i processen i någon domstolsinstans, eller endast deltagit i ringa omfattning. Omständigheterna är sådana att det inte är skäligt att ålägga dem något ansvar för annan parts rättegångskostnader.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Ulla Bergendal, tekniska rådet Cecilia Undén samt hovrättsråden Vibeke Sylten, referent, och Eywor Helmenius. Föredragande har varit Olof Ekström.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-07-09
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr F 137-11

KLAGANDE

1. H R

2. T R

3. C R

4. S St

Ombud för 4: H-C L

5. L S

ÖVERKLAGADE BESLUT

Lantmäteriets beslut den 4 november 2012 i ärende nr AB09500, se domsbilaga 1-2

SAKEN

Anläggningsförrättning berörande X m.fl.

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avvisar samtliga yrkanden som avser storleken på förrättningskostnaderna samt yrkandet avseende avregistrering av Z.

Mark- och miljödomstolen upphäver Lantmäteriets anläggnings- och tillträdesbeslut den 4 november 2012, se bilaga 1 till denna dom (Lantmäteriets aktbilaga BE1).

Mark- och miljödomstolen upphäver Lantmäteriets ersättningsbeslut den 4 november 2010, se bilaga 2 till denna dom (s. 11 i Lantmäteriets aktbilaga PR3).

Mark- och miljödomstolen avslår S S och L Ss överklaganden i fråga om fördelning av förrättningskostnaderna och L

Dok.Id 281469

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104	Augustendalsvägen	08-561 656 00	08-561 657 99	måndag – fredag
131 26 Nacka Strand	20	E-post: mmd.nacka@dom.se		08:30-16:00
		www.nackatingsratt.domstol.se		

Syrkande om ersättning för rättegångskostnader.

Ärendet visas åter till Lantmäteriet för förnyad handläggning i de upphävda delarna.

BAKGRUND

Lantmäteriet (LM) meddelade den 4 november beslut i ärende avseende anläggningsförrättning berörande X m.fl. fastigheter. LM beslutade därvid bl.a. att det skulle bildas tre nya gemensamhetsanläggningar (blivande Y) och fastställde andelstalen för dessa, se domsbilaga 1 (LM:s aktbilaga BE1). LM beslutade även avseende bl.a. ersättning till fastighetsägare m.fl. och fördelningen av förrättningskostnaderna, varvid även gavs utförligare skäl beträffande avregistreringen av Z, se domsbilaga 2 (s. 7–15 i i LM:s aktbilaga PR3).

YRKANDEN M.M.

H R och T R har yrkat att delvis annan mark tas i anspråk än vad som nu blivit fallet. De har vidare yrkat att ersättningen till dem höjs.

C R har yrkat att blivande Y ska ha delvis annorlunda utformning än vad LM beslutat om.

S S har i första hand yrkat att mark- och miljödomstolen undanröjer LM:s anläggningsbeslut och återförvisar ärendet till LM för förnyad handläggning. I andra hand har hon yrkat att LM:s beslut ändras i vissa avseenden, närmare bestämt beträffande utformningen av samtliga gemensamhetsanläggningar, beträffande andelstalen, beträffande avregistreringen av Z, beträffande ersättningen till henne samt beträffande fördelningen av förrättningskostnaderna och den sammanlagda nivån på dessa. Hon har senare även yrkat på viss ändring av koordinatsättningen på den kartbilaga som utgjort bilaga till anläggningsbeslutet och har beträffande Y lagt till ett yrkande – i tredje hand – om att beslutet att bilda denna undanröjs.

S S har som grunder åberopat bl.a. att någon avregistrering av Z inte skall ske varför inrättandet av Y ska avslås och att arbetet med den överflödiga nybildningen av Y endast ska belasta sökandena hos LM.

S S har gett in bl.a. en dom från Förvaltningsrätten i Stockholm av den 30 april 2012 i mål nr 639-11.

L S har yrkat att anläggningsbeslutet ändras så att det tydligt framgår att det inte endast är ägaren till X utan även han själv som i egenskap av arrendator som får nyttja blivande Y. Han har även yrkat att han tillerkänns högre ersättning. Han har vidare yrkat att fördelningen av förrättningskostnaderna ändras på så sätt att endast fastighetsägarna och inte han själv såsom arrendator står för kostnaderna. Han har i den delen i andra hand yrkat att de förrättningskostnader som belöper på honom sätts ned till noll kr. L S har slutligen yrkat ersättning för sina rättegångskostnader.

Som grunder för yrkandena avseende förrättningskostnaderna har L S åberopat att beslutet strider mot 29 § anläggningslagen (1973:1149), att han fått felaktig information från LM samt att kostnaderna saknar stöd i de dagboksblad och det faktaunderlag som presenterats för honom.

DOMSKÄL

Frågor om förrättningskostnadernas skälighet i och för sig kan endast bli föremål för prövning i samband med att debiteringen av dessa överklagas, dvs. först efter att kostnaderna har fakturerats. Skäligheten kan således inte överprövas i detta sammanhang. Överklagandena ska i motsvarande mån avvisas.

I den ingivna domen har förvaltningsrätten, på talan av S S, undanröjt LM:s beslut den 4 november 2010 att avregistrera Z. Domen vann, i fråga om LM:s möjligheter att överklaga domen, laga kraft den 21 maj 2012. Enligt lagakraftbevis från förvaltningsrätten hade domen fram till den 24 maj 2012 inte överklagats.

Eftersom förvaltningsrätten har överprövat frågan om avregistrering av Z är mark- och miljödomstolen förhindrad att överpröva den frågan. S Ss yrkande härom ska därför avvisas.

Mark- och miljödomstolen har efterfrågat LM:s inställning i fråga om vilken påverkan förvaltningsrättens dom kan anses ha vad gäller giltigheten av LM:s beslut att bilda Y m.m.

LM har som svar anført bl.a. följande. Förvaltningsdomstolens dom innebär att det idag finns två gemensamhetsanläggningar som till stora delar har samma sträckning och ändamål, Z och Y. I protokoll, aktbilaga PR1, står att läsa att förrättningslantmätaren gjorde den preliminära bedömningen att villkoren för omprövning i 35 § anläggningslagen var uppfyllda. Den bedömningen grundade sig på ändrade förhållanden vad gäller bestämmelser angående hämtning av sopor. Sedan år 2005 finns nya bestämmelser, AIST 2005/7793 (Arbetsmiljöverket), som innebär att när en återvändsgata är längre än tio meter måste det finnas en vändplats för sopbilen. Prövningen vid nyinrättande och omprövning av gemensamhetsanläggning är densamma. Hade således inte Z avregistrerats utan omprövats hade samma resultat erhållits med den skillnaden att gemensamhetsanläggningen skulle ha haft kvar beteckningen Z.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning.

Såsom LM har anført finns det i dagsläget två gemensamhetsanläggningar som till stora delar har samma sträckning och ändamål. Mark- och miljödomstolen uppfattar LM:s yttrande som att LM anser att en möjlig lösning av den uppkomna situationen är att LM omprövar Z. Mark- och miljödomstolen, som inte tar ställning till om villkoren för en sådan omprövning är uppfyllda, finner att Y under alla förhållanden måste upphävas. Med hänsyn till det intima sambandet mellan Y och m.fl. ska även de sistnämnda gemensamhetsanläggningarna upphävas. I linje härmed ska även det som LM beslutat rörande andelstal, tillträde och ersättningar upphävas. Samtliga nu berörda frågor ska överlämnas till LM för förnyad handläggning. I det nu angivna ligger även att mark- och miljödomstolen inte nu kan pröva vad klagandena i övrigt har yrkat i dessa avseenden.

Mark- och miljödomstolen är emellertid oförhindrad att nu överpröva det som LM har beslutat beträffande fördelningen av förrättningskostnaderna. Mark- och miljödomstolen ansluter sig till LM:s bedömning att det, oaktat ordalydelsen i 29 § första stycket anläggningslagen, i förevarande fall finns utrymme att ålägga L S att stå för en viss del av förrättningskostnaderna. Handlingarna i målet ger inte stöd för slutsatsen att den andel som ålagts L S blivit för högt beräknad. Hans överklagande ska därför avslås i denna del.

Vad gäller S S yrkande i motsvarande fråga så grundas detta på att bildandet av Y varit överflödigt varför kostnaderna för den nybildningen enligt henne endast bör belasta de som ansökt om åtgärden. Enligt mark- och miljödomstolens mening framstår det emellertid som olämpligt att låta vissa sakägare drabbas extra hårt av att LM – för det är LM som ensamt beslutar om detta – valt ett visst tillvägagångssätt. Det förhållandet att tillvägagångssättet sedermera underkänts av domstol förändrar inte denna bild. Det saknas därför enligt mark- och miljödomstolens mening utrymme att bifalla S S yrkande beträffande fördelningen av förrättningskostnaderna. Hennes överklagande ska därför avslås i den delen.

Därmed återstår endast frågan om L S är berättigad till ersättning för sina rättegångskostnader. Han har delvis haft framgång med sin talan. Framgången får i allt väsentligt tillskrivas förvaltningsrättens dom. Den har visserligen inte getts in av honom i förevarande mål men det kan noteras att han hos mark- och miljödomstolen har hänvisat till det pågående målet hos länsrätten. Det kan emellertid även noteras att han inte har haft framgång med sina övriga yrkanden. Detta gäller inte minst det för honom rimligen särskilt kännbara fördelningsbeslutet. Mark- och miljödomstolen finner vid en sammantagen bedömning av utfallet av hans talan, och med beaktande av att hans argumentering i målet visar samma tecken som låg till grund för LM:s fördelningsbeslut, att det inte finns skäl att tillerkänna L S ersättning för rättegångskostnader. Även detta yrkande ska således avslås.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM

F 137-11

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 3 (DV427)

Överklagande senast den 30 juli 2012.

Denny Heinefors
rådman

Monica Haapaniemi
tekniskt råd